

Dosarul nr. 2ra-35/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: D. Băbălău)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Gabriel Diaciuc cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională depusă de Gabriel Diaciuc împotriva Băncii Comerciale „Energbank” Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni și s-a menținut hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 16 noiembrie 2018 BC „Energbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gabriel Diaciuc cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin contractul de credit nr. XXXXX din 15 mai 2018, cu anexa nr. 1 (graficul de rambursare a creditului), a acordat lui Gabriel Diaciuc un credit în sumă de 5.000 de lei, pe un termen de 12 luni, cu termenul final de rambursare - 15 mai 2019.

Conform pct. 3.2.1 - 3.2.2 din contractul de credit nr. 408-1068e din 15 mai 2018, debitorul și-a asumat responsabilitatea să ramburseze în rate suma creditului primit, prin achitarea lunară a creditului conform graficului stabilit și de a achita dobânzile calculate pentru utilizarea creditului.

A precizat reclamanta că debitorul Diaciuc Gabriel, începând cu luna iunie 2018, nu-și onorează obligațiile asumate față de creditor în baza contractului de credit și anume, nu achită în termen și volum deplin creditul și dobânzile aferente, astfel

încât la situația din 13 noiembrie 2018 debitorul a acumulat, potrivit calculului, o datorie bancară în sumă de 6.089,63 de lei constituită din: datoria la credit – 4.606,96 de lei, datoria la dobândă – 232,66 de lei, comisionul lunar pentru administrarea creditului (3% - pct.3.2.4) – 298,72 de lei, penalitate (0,2% - pct. 6.1) – 251,29 de lei, penalitate (0,1% - pct. 6.2) – 700 de lei, fapt prin care încalcă flagrant condițiile contractuale și prevederile legale privind executarea obligațiilor.

În legătură cu neexecutarea de către debitor a obligațiilor asumate în baza contractului de credit, pârâtului i-a fost expediat propunerea de tranșare a litigiului privind nerambursarea datoriei bancare nr. XXXXX din 07 august 2018, prin care a fost informat despre încălcarea modalității și termenului de rambursare a creditului, cu rambursarea anticipată a sumei integrale a creditului, dobânzii aferente și a altor plăți datorate, însă până la moment suma datorată nu a fost achitată.

A susținut reclamanta că Diaciuc Gabriel a neglijat grav clauzele contractuale, fapt ce a creat pericolul de nerambursare a mijloacelor financiare contractate, și deși debitorul a fost apelat de numărate ori privind stingerea datoriei formate, totuși cerințele înaintate nu au fost executate.

În contextul enunțat, a solicitat BC „Energbank” SA admiterea acțiunii, încasarea forțată din contul lui Diaciuc Gabriel în beneficiul său sumei de 6,089,63 de lei cu titlu de datorie bancară formată în baza contractului de credit nr. XXXXX din 15 mai 2018, constituită din: datoria la credit în sumă de 4.606,96 de lei; datoria la dobândă – 232,66 de lei; comision lunar pentru administrarea creditului (3%, pct. 3.2.4) în sumă de 298,72 de lei; penalitatea (0,2%, pct. 6.1) în sumă de 251,29 de lei și penalitate (0,1%, pct. 6.2) în sumă de 700 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 270 de lei.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta BC „Energbank” SA și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând încasarea forțată din contul lui Diaciuc Gabriel în beneficiul băncii a sumei de 11.768,61 de lei cu titlu de datorie formată în baza contractului de credit nr. 408-1068e din 15 mai 2018, constituită din: datoria la credit în sumă de 4.606,96 de lei; datoria la dobândă – 809,71 de lei; comision lunar pentru administrarea creditului (3%, pct. 3.2.4) în sumă de 2.248 de lei; penalitatea (0,2%, pct. 6.1) în sumă de 3.203,94 de lei și penalitate (0,1%, pct. 6.2) în sumă de 900 de lei, precum și a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 540,36 de lei, compusă din taxa de stat – 440,36 de lei și 100 de lei pentru citarea publică conform ordinului de plată nr. 4 din 06 februarie 2019.

A invocat reclamanta că în perioada derulării procesului dat de judecată, datoria restantă a debitorului Diaciuc Gabriel s-a majorat, care conform calcului, la situația din 29 noiembrie 2019, a constituit suma de 11.768,61 de lei.

La 04 aprilie 2019 Gabriel Diaciuc a depus cerere reconvențională împotriva BC „Energbank” SA cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reconvenționale Gabriel Diaciuc a indicat că la 15 mai 2018 a încheiat cu BC „Energbank” SA contractul de credit nr. XXXXX, prin care a

luat cu titlu de împrumut suma de 5.000 de lei, care urma să fie rambursată în 6 rate, în fiecare lună până la data de 15 a lunii.

Din cauza unor motive independente de voința proprie, a ajuns în situația că nu mai poate să achite ratele lunare a datoriei bancare.

A notat Gabriel Diaciuc că la 07 august 2018 a recepționat propunerea de tranșare a litigiului privind nerambursarea datoriei bancare, prin care a fost somat să achite datoria restantă, în caz contrar banca va fi nevoită să se adreseze organelor de urmărire penală.

A susținut că angajații băncii au folosit în privința lui presiune psihologică prin intermediul apelurilor telefonice frecvente, iar în unele din aceste apeluri a pus la îndoială pregătirea sa profesională fiind numit „avocat nereușit”.

De asemenea, a notat că contractul de credit nr. 408-1068e din 15 mai 2018 a fost încheiat în mod abuziv, nerespectându-se prevederile art. 4 din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, clauzele din anexele semnate au fost formulate în prealabil, iar dânsul în calitate de consumator nu a avut posibilitatea să influențeze conținutul clauzei și a contractului în sine.

Chiar dacă nu se eschivează la plata împrumutului și aplicarea în privința sa a prevederilor art. 585 și 619 din Codul civil (în redacția veche), fiindu-i încălcate drepturile consumatorului prin impunerea semnării unui contract ce conține clauze abuzive și fiind înjosit de angajații băncii, la 10 octombrie 2019 a expediat în adresa băncii cerere, prin care a solicitat rezilierea unilaterală a acordului XXXXX și achitarea sumei de 200.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, însă solicitările sale au fost ignorate de către pârâtă.

A declarat Gabriel Diaciuc că nu și-a onorat obligațiunile contractuale de rambursare a creditului din cauza comportamentului neadecvat a angajaților BC „Energbank” SA.

În contextul expus, a solicitat Gabriel Diaciuc atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor, care urmează să se pronunțe asupra legalității clauzelor contractuale inserate în contractul de credit nr. XXXXX din 15 mai 2018 încheiat cu BC „Energbank” SA; expunerea instanței de judecată privind amenințările cu dispunerea intentării unei cauze penale, inserate în scris în propunerile de tranșare a litigiului și impunerea pârâtului să înceteze imediat amenințarea altor debitori, precum și încasarea din contul BC „Energbank” SA în beneficiul său a sumei de 200.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin încheierea protocolară din 30 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea lui Gabriel Diaciuc privind atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor din motiv că o eventuală hotărâre nu va leza drepturile acesteia în cadrul prezentei cauze civile.

Prin hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea inițială depusă de BC „Energbank” SA a fost admisă parțial. S-a încasat din contul lui Diaciuc Gabriel în beneficiul BC „Energbank” SA suma de 4.606,96 de lei cu titlu de datorie ce rezultă din contractul de credit nr. XXXXX din 15 mai 2018;

809,71 cu titlu de dobândă, precum și 3.203,22 de lei cu titlu de dobândă stabilită la pct. 6.1 din contractul de credit nr. XXXXX din 15 mai 2018. În rest, acțiunea inițială depusă de BC „Energbank” SA împotriva lui Gabriel Diaciuc cu privire la încasarea comisionului pentru eliberarea creditului precum și a penalității, a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de Gabriel Diaciuc. S-a încasat din contul lui Diaciuc Gabriel în bugetul de stat suma de 150 de lei taxa de stat. S-a încasat din contul lui Gabriel Diaciuc în beneficiul BC „Energbank” SA suma de 270 de lei taxa de stat.

La 25 februarie 2020 BC „Energbank” SA a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 06 aprilie 2020 a fost prezentată partea motivată a cererii de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii din 18 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii acțiunii inițiale, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere a acțiunii inițiale privind încasarea din contul lui Gabriel Diaciuc în beneficiul băncii a comisionului pentru eliberarea creditului precum și a penalității, precum și încasarea cheltuielilor de judecată neîncasate în prima instanță și cele din apel.

Prin decizia din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de BC „Energbank” SA și s-a menținut hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile prin faptul că raportul juridic litigios rezultă din contractul de credit nr. XXXXX din 15 mai 2018, prin care BC „Energbank” SA a acordat cu titlu de credit lui Diaciuc Gabriel suma de 5.000 de lei (f.d. 6-7).

Potrivit anexei nr.1 a contractului de credit nr. XXXXX din 15 mai 2018 a fost stabilit graficul de rambursare a sumelor. (f.d. 8)

Au reținut instanțele de judecată că potrivit datelor reflectate în certificatele privind existența datoriilor, se atestă că datoria pârâtului conform contractului de credit nr. XXXXX din 15 mai 2018, a constituit suma de 11.768,61 de lei (f.d.67).

Potrivit pct. 3.2.1 din contractul de credit bancar, debitorul s-a obligat să restituie băncii creditul primit în termen de 12 luni conform anexei nr.1 care constituie parte a contractului.

În condițiile enunțate, instanțele de judecată au dispus încasarea din contul pârâtului în beneficiul BC „Energbank” SA datoria la corpul creditului în mărime de 4.606,96 de lei și a dobânzii în mărime de 809,71 de lei.

De asemenea, au reținut instanțele de judecată că potrivit pct.6.1 din contractul de credit bancar nr. XXXXX din 15 mai 2018, în caz de nerambursare în termen a sumelor restante la credit și a dobânzilor aferente, debitorul urma să achite băncii dobânda de întârzieri în mărime de 0,2% din suma datoriei restante pentru fiecare zi de întârziere.

Reiterând calculul anexă al penalităților la creditul restant în conformitate cu pct.6.1 instanța, au dispus instanțele de judecată încasarea în mod silit a sumei de 3.207,94 de lei pentru perioada 15 iunie 2018 – 29 noiembrie 2019 (f.d. 68).

Referitor la pretențiile băncii „Energbank” SA privind încasarea din contul lui Gabriel Diaciuc a comisionului pentru eliberarea creditului precum și a penalității aferente, instanțele de judecată le-au considerat neîntemeiate cu respingerea acțiunii inițiale în această parte.

Cu trimitere la prevederile art. 712, 716, 719, 732, 745 din Codul civil, art. 3 din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202 din 12 iulie 2013 și art. 4, 5, 7 din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003, au notat instanțele de judecată că clauza contractuală stabilită la pct.3.2.4 a contractului de credit cade sub incidența prevederilor Codului civil referitoare la clauzele contractului standard.

Au stabilit instanțele de judecată că clauze inserate la pct. 3.2.4 din contractul de credit bancar, sunt formulate în termeni neclari, nu sunt stabilite de cadrul legal și prin urmare lovite de nulitate absolută, ca fiind contrare prevederilor imperative prevăzute la art. 220 și art. 716 din Codul civil.

În împrejurările enunțate și ținând cont de faptul că s-a constatat nulitatea clauzei cu privire la comisionul stabilit, au considerat instanțele de judecată că urmează a fi respinsă pretenția privind încasarea plății de comision.

Cât privește penalitatea solicitată de către BC „Energbank” SA în temeiul pct. 6.2 al contractului de credit bancar nr. XXXXX din 15 mai 2018, instanțele de judecată au considerat că această pretenție urmează a fi respinsă în temeiul art. 39 din Legea cu privire la punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova nr. 1125 din 13 iunie 2002, care stipulează că dispozițiile art. 942-945 din Codul civil, introduse prin Legea nr. 133/2018, se aplică, începând cu 1 martie 2019, și obligațiilor izvorâte din contracte încheiate înainte de 1 martie 2019 sau din alte temeuri survenite înainte de 1 martie 2019.

Ținând cont de adjudecarea dobânzilor în temeiul contractului de credit bancar nr. XXXXX din 15 mai 2018, în temeiul art. 942 alin. (4) din Codul civil, instanțele de judecată au considerat drept neîntemeiată pretenția privind încasarea din contul debitorului a penalității prevăzute la pct. 6.2 din contractul de credit.

Cât privește acțiunea reconvențională depusă de Gabriel Diaciuc au remarcat instanțele de judecată că aceasta urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, s-a constatat lipsa elementelor răspunderii delictuale în acțiunile reclamantului în raport cu pârâtul consumator Gabriel Diaciuc precum fapta ilicită, vinovăția reclamantului BC „Energbank” SA din care considerent urmează a respinge acest capăt de acțiune.

La 10 septembrie 2020 BC „Energbank” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii acțiunii de încasare a comisionului lunar de administrare a creditului în sumă de 2.248,72 de lei și a penalității în sumă de 900 de lei, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere a acțiunii în această parte, precum și încasarea din contul intimatului Gabriel Diaciuc în beneficiul său cheltuielile de judecată neîncasate în prima instanță în sumă de 270,36 de lei, din apel în sumă de 202,50 de lei și în ordine de recurs în sumă de 135 de lei.

În motivarea recursului BC „Energbank” SA a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, în special instanțele de judecată nu au aplicat prevederile legale care reglementează raporturilor materiale litigioase și anume, art. 1236 alin. (1), art. 1238 și art. 592 din Codul civil în redacția legii din 01 martie 2019, art. 10 alin. (3) lit. k) și art. 23 alin. (2) din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, precum și art. 10 alin. (2) lit. k) și art. 19 alin. (2) a Directivei Parlamentului European și a Consiliului nr. 2008/48/CE din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori.

Instanțele de judecată nu au ținut cont de dispozițiile art. 1236 alin. (1) din Codul civil, care stabilește expres că prin contractul de credit bancar, o bancă (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei persoane (debitor) o sumă de bani (credit), iar debitorul se obligă să restituie suma primită și să plătească dobânda și alte sume aferente prevăzute de contract.

Afară de aceasta, art. 1238 din Codul civil, cert prevede că, în afară de dobândă, părțile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

A indicat recurenta că comisionul, ca și dobânda sunt părți componente ale remunerației băncii pentru creditul acordat, și urmează să fie încasate în cazul în care părțile au convenit în acest sens în contract.

Asupra încasării acestui comision, părțile contractului de credit bancar nr. 408-1068e din 15 mai 2018, au convenit la pct. 3.2.4, că debitorul va plăti băncii un comision lunar pentru administrarea creditului în mărime de 3% din suma creditului și că se va achita lunar, împreună cu toate plățile lunare programate.

Achitarea acestui comision de către debitor își are justificarea și în prevederile art. 592 din Codul civil, care stabilește că costurile executării obligației le suportă debitorul dacă legea sau contractul nu prevede altfel, și pornind de la principiul libertății contractuale, garantat de art. 1 din Codul civil, banca și debitorul au stabilit în contractul de credit că pentru administrarea de către banca și debitorul au stabilit în contractul de credit că pentru administrarea de către bancă a contului de împrumut, pentru operațiunile făcute în legătură cu utilizarea creditului, debitorul va plăti băncii aceste cheltuieli cu titlu de comision, or, conform alin. (2) al aceluiași articol, persoanele fizice și juridice sunt libere să stabilească pe bază de contract drepturile și obligațiile lor, orice alte condiții contractuale, dacă acestea nu contravin legii, iar la caz, prevederile pct. 2.2.4 nu contravine niciunei norme legale, dar sunt în directă concordanță cu acestea.

Dreptul la încasarea unui comision pentru administrarea creditului este reglementat și de art. 10 alin. (2) lit. k) și art. 19 alin. (2) a Directivei Parlamentului European și a Consiliului nr. 2008/48/CE din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori, care stipulează că contractul de credit specifică în mod clar și concis, unde este cazul, costurile de administrare ale unuia sau mai multor conturi care înregistrează atât operațiunile de plată, cât și tragerile din credit. Costurile

administrării unui cont care înregistrează atât operațiunile de plată, cât și tragerile, costurile de utilizare a unui mijloc de plată atât pentru operațiunile de plată, cât și pentru trageri, precum și alte costuri privind operațiunile de plată, sunt incluse în costul total al creditului către consumator, cu excepția cazului în care deschiderea contului este opțională, iar costurile contului au fost indicate clar și separat în contractul de credit sau în orice alt contract încheiat cu consumatorul.

La fel, instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată în privința pretenției de încasare a penalităților, care sunt întemeiate în baza pct. 6.2 din contractul de credit și art. 624 alin. (1) din Codul civil, care stabilește că clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Totodată, art. 1243 alin. (1) din Codul civil, prevede că creditorul poate pretinde plata unor penalități de întârziere în modul și în mărimea prevăzută de lege sau de contract.

De asemenea, art. 10 alin. (3) lit. 1) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202/2013, stabilește că contractul de credit specifică în mod clar și explicit rata dobânzii, în cazul plăților expirate, aplicabilă la data încheierii contractului de credit, măsurile pentru ajustarea acesteia și dacă este cazul, orice penalități datorate în caz de neplată.

A precizat recurentul că penalitatea de la pct. 6.2 respinsă spre încasare de instanțele de judecată ierarhic inferioare, spre deosebire de penalitatea de la pct. 6.1, care se percepe pentru neachitarea ratei creditului și a dobânzilor aferente, se percepe anume pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către debitor a obligațiilor contractuale, la caz a obligației de achitare lunară a comisionului de administrare a creditului.

Astfel, penalitățile prevăzute la pct. 6.1 și 6.2 din contractul de credit, sunt distincte și se percep pentru obligații diferite, motiv din care instanțele de judecată eronat au concluzionat în privința respingerii încasării acestei plăți.

Mai mult ca atât, instanțele de judecată, declarând ca fiind abuzive prevederile pct. 3.2.4 și pct. 6.2 a contractului de credit, nu au explicat în hotărârile sale în ce constă caracterul abuziv al acestor clauze, menționând doar în mod formal că aceste clauze sunt abuzive, or, normele de drept invocate de instanțele de judecată nici nu reglementează aspecte ce țin de comisionul de administrare sau penalitatea.

Susține recurentul că pct. 3.2.4 și pct. 6.2 ale contractului de credit nu sunt abuzive și nici nu creează prin ele sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul intimatului un careva dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contractul de credit.

Subsecvent a reținut recurenta că la data pronunțării hotărârii contestate, în virtutea modificărilor operate în Legea nr. 133 din 15 noiembrie 2018 de punere în aplicare a Codului civil în redacția modernizată, prin care a fost abrogată Legea nr. 256/2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, a fost atribuită conform art. 28¹ din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor,

Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și doar în cazul constatării clauzelor abuzive în contractul încheiat cu consumatorul, efectuată în urma controlului, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței întocmește act de constatare și intentează acțiune în instanța de judecată în vederea solicitării constatării nulității acestor clauze.

Instanțele de judecată au constatat că prevederile pct. 3.2.4 a contractului de credit din 15 mai 2018 sunt abuzive în lipsa unei sesizări din partea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și în lipsa unui Act al Agenției, prin care să se constate că prevederile pct. 3.2.4 și 6.2 a contractului de credit ar fi abuzive, ceea ce arată la caracterul absolut inechitabil al soluțiilor adoptate și constituie temei pentru casarea acestora.

La fel, concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că clauzele inserate la pct. 3.2.4 și 6.2 a contractului de credit, sunt formulate în termeni neclari și că nu sunt stabilite de cadrul legal, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei și prevederile legale, or, clauzele respective ale contractului de credit bancar sunt redactate în termeni clari și fără ambiguități, aceste stabilesc cert suma pe care debitorul trebuie să o achite cu titlu de comision și pentru ce serviciu se încasează această sumă, nefiind deci clauze abuzive.

Ambele instanțe de judecată ierarhic inferioare în mod eronat au aplicat prevederile art. 942 alin. (4) din Codul civil, în redacția legii în vigoare din 01 martie 2019, statuând că se interzice încasarea și a dobânzii de întârziere și a penalităților, or, același alin. (4) prevede că creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere, or, penalitatea prevăzută la pct. 6.2 reprezintă plata prejudiciului neacoperită prin dobânda de întârziere și constituie o sancțiune pentru încălcarea unor alte obligații decât neplata ratei creditului sau a dobânzilor aferente, sancțiunea fiind pentru neachitarea comisionului de administrare a creditului.

Respectiv, instanțele de judecată au interpretat în mod eronat prevederile art. 942 alin. (4) din Codul civil și în mod ilegal nu au admis spre încasare sume care se cuveneau băncii în temeiul prevederilor contractului de credit bazate pe norme de drept în vigoare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 24 iunie 2020.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expeditată în adresa BC „Energbank” SA la 17 iulie 2020 (f.d. 136), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurentă.

Astfel, recursul declarat la 10 septembrie 2020, este în termen.

La 23 septembrie 2020 în adresa lui Gabriel Diaciuc a fost expeditată copia recursului declarat de BC „Energbank” SA, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 158).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de BC „Energbank” SA, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevelopativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995*), pe când în recursul depus de BC „Energbank” SA, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de BC „Energbank” SA, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic